

Auca de Ventura Gassol (1893-1980)

Un poeta nostrat, doll de catalanitat

1. Fill d'un tal Bonaventura,
un pagès que no s'atura,
2. i de l'Úrsula Rovira,
així que neix el món mira
3. i amb empenta llença un clam
des de la Selva del Camp.
4. Com que el noi és eixerit,
amb deu anys, tot decidit,
5. ja que és admès per entrar-hi,
es trasllada al seminari
6. dels bisbat de Tarragona
on sovint vesteix valona
7. i tracta amb amics de pes
com Bertran, Cardó i Anglès.
8. Però Gassol es fa enrere
i no acaba la carrera.
9. A Barcelona es trasllada
i aquí planta la posada.
10. Com a bon educador
hi treballa d'assessor.
11. Munta colònies d'estiu
i quan té un moment escriu
12. ja que anhela nit i dia
crear bona poesia
13. com la fan d'allò més bé,
en Sagarra i en Carner.
14. I així el 1917
publica un primer llibret:
15. «Àmfora» que és un recull
del que al fons del cor li bull.
16. L'any següent consta als anals
de Sitges, dels jocs florals.
17. I el vint treu nou poemari
A Gassol no hi ha qui el pari,
18. per més pols que hi hagi l'era
i que ell dugui cabellera.
19. Disposat sempre a combatre
prova sort en el teatre
20. amb un dels drames primers,
«La cançó del vell Cabrés».
21. En novel·la, entre altres coses,
publicarà «El mur de roses».
22. I també narracions breus
com és ara «L'oncle Neus».
23. L'any 1922,
Ventura Gassol, joiós,
24. pel casament passa a ser
marit de la Galofré,
25. amb qui té dos fills, per cert,
que es diran Abel i Albert.
26. L'any 1923
treu un poemari encès,
27. amb englantines i cants
com «Les Tombes flamejants»,
28. un poema que serà
el seu programa de mà.
29. Però aviat la dictadura
li provoca una ruptura.
30. Fugint de la policia
se'n va a França. S'exilia.
31. Es fa d'Estat Català
i al costat de Macià
32. el tanquen a la presó
pels fets de Prats de Molló.
33. A Bèlgica es refugia
i amb en Macià un bon dia
34. fins a Amèrica se'n van
a explicar el cas 'catalán'
35. Un cop cau la Dictadura
torna i com sempre procura
36. pel bé de la nació
batallar al peu del canó.
37. Mandatari d'ERC,
el nomenen conseller
38. del govern republicà
després que mor Macià,
39. a qui havia dedicat
un poemari abrandat.
40. Pel 6 d'Octubre, ai Senyor!,
el tanquen a la presó.
41. Però el març del trenta-sis
pot tornar a casa feliç
42. on reprèn amb energia
la seva conselleria.
43. Fins que en esclatar la guerra
un altre cop es desterra.
44. Passa a França uns quaranta anys
on manté vius els afanys
45. I així que pot torna aquí
que és on vol viure i morir.
46. Gassol l'any setanta-vuit
recollirà part del fruit
47. Per haver donat del vida
per una pàtria oprimida.
48. Mor l'any 1980.
La seva obra encara es canta.

Joan Vilamala, 2023